XXII. évf 151-ik szám. Egyes példány ára 5 lei, vasárnap 6 lei. 1927 julius 13. Szerda.

sztőség
Ara... Acsev.-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgönycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Meg elenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETES
HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egész évre ... 960 Lei
Fél évre ... 480 Lei
Negyed évre ... 240 Lei
Havonta ... 80 Lei
Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lei, vasárnap 6 lei.
Bucurestiben 50 banival több

Választások után.

Aki a minap „lezajlott" választások után a kisebbségi blokk összeomlásáról vagy egyes kisebbségek letöréséről ir, csak azt árulja el, hogy vagy naiv, vagy rosszhiszemü. Mert aki akár a magyar, akár a német néplélek mélyébe pillantani képes, az tudja, hogy a kisebbségek vezérei eddig egyetlenegy választáskor sem találták el az igazi néphangulatot ugy, mint ennél a választásnál. Ennek a következménye, hogy ugy a magyar, mint a német n é p fényesen állotta meg ezt az első próbát. Mert nem a nyert mandátumok száma, sem a leadott szavazatok mennyisége nem fontos, hanem fontos az, hogy mi él a nagy tömegek szive mélyén.

Egészen más volna a helyzet, ha akár a magyar, akár a német nép számottevő tömegben elfordult volna vezéreitől és más uton haladt volna. Ezt azonban jó lélekkel nem állithatja senkise, ha még olyan rosszmáju is. Akik pedig akár a magyar, akár a német intellektuelek közül más utakon akartak haladni vagy haladtak, azok mögött nem állottak tömegek a saját népükből, hanem csakis az alaposan megkorrigált választási szerencse juttatta mandátumokhoz. Legyenek boldogok velük!

A mi blokkunk a kisebbségi — és elsősorban a magyar és német — népek önfentartási ösztönének és sorsközösségének szülöttje, amely első fellépésével egészségesnek és életerősnek bizonyult. Csak rosszakarat és dőreség állithatja, hogy ez a blokk a románság egyeteme vagy annak egyes pártjai ellen irányul. Ép ellenkezőleg! Mi minden egyes román párttal a lehető legjobb viszonyban akarunk élni, amit azáltal juttatunk kifejezésre, hogy nem mentünk egyik román párttal sem a másik ellen. Ez inkább barátl, mint ellenséges aktus, amit Bratianuék ép ugy elismernek, mint Maniuék.

Hogy pedig a magyarok és a németek összefogtak és blokkba tömörültek, azt egészséges életösztönünkön kivül a ma érvényben levő választási törvény idézte elő, mely csakis nagyobb pártegységeknek teszi lehetővé, hogy képviselethez jussanak. Külön-külön nem érvényesült volna sem a magyarság, sem a németség. De mert akármilyen kicsiny, de képviseletre szükségünk van a parlamentben, hát bátrak voltunk összefogni. Még pedig nemcsak a választások idejére. De azért a honfiui kötelességek teljesitésében, országunk konszolidálása érdekében kifejtendő tevékenységben nem fogunk elmaradni egy román párt mögött sem.

Akinek vannak látó szemei, az tudva tudja, hogy a kisebbségi blokk nem omlott össze, hanem a mostani harcok tüzében csak még jobban megerősödött.

Egy német.

Ujjászervezik a kormányt.

A kabinet előkészíti a parlament megnyitását. — Miért tett Bratianu kollaborációs ajánlatot. — Egészen rövid lesz a megnyitó trónbeszéd. — A nemzeti-parasztpárt döntése a kettős mandátumokról.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósitójának távirata.) Bucuresti-i lapok azt a meglepő hirt közlik, hogy a kormánypártban a fölényes győzelem dacára már napok óta valamelyes ideges hangulat uralkodik. Egyes pártok véleménye szerint ez a nemzeti-parasztpárt rideg álláspontjára vezethető vissza, hiszen most már inkább kétséges az amugy is mindig bizonytalannak látszó kollaboráció kérdése, mert a nemzeti-parasztpárt már azzal a gondolattal is foglalkozik, hogy egyáltalán nem jelenik meg a törvényhozás két házának megnyitásán és kivonul a parlamentből. Ez ugyanis oly előreláthatatlan következményekkel járó fordulatot jelentene, ami viszont korántsem volna kivánatos a mai amugy is zavaros belpolitikai életre. Nyilván ezt, az ellenzék passzivitásában rejlő támadást akarja leszerelni Bratianu Ionel kormányelnök, amikor — mint meg is irtuk — a tegnapi nappal ujabb kollaborációs ajánlatot tett Maniu Gyulának az együttmüködésre vonatkozólag.

A kollaboráció uj feltételei.

A Cuvantul annak előrebocsájtásával, hogy egyáltalán nem bizik az ujabb ajánlat elfogadásában, leszögezi, hogy az adott körülmények között a nemzeti-parasztpárt esetleg még csak nyerhetne a megegyezéssel, mert eredményesen követelhetné, hogy a kormány husz-huszonöt kerületben a megpeticionált választásokat megsemmisitse s igy még volna esély rá, hogy a pótválasztásokon a nemzetiek győzzenek. Ezzel szemben a Viitorul — nyilván sugallatra — élénken állást foglalt a kollaboráicó olyan esetben való létrejötte ellen, amely a kormánypárt győzelmét bármilyen formában kisebbitené. Egyuttal heves támadást intéz a nemzeti parasztpárt ellen és bejelenti, hogy a peticiókhoz csatolt adatok nem felelnek meg a valóságnak s az állitólagos visszaélésekről felvett jegyzőkönyvek apokrifek.

Liberális sajtótámadás a nemzeti-parasztpárt ellen.

Megállapitja különben a Viitorul azt is, hogy az egynéhány helyen történt hatósági megrendszabályozásra a nemzeti-parasztpártiak forradalomra való lázitása szolgáltatott okot, azonban nagyrésze volt a történtekben annak is, hogy a nemzeti-parasztpárt hivei között éles ellentétek támadtak a jelölések kérdésében s igen sok volt vezetőembertik a leghatározottabban állást foglalt a kandidálások ellen, ami azt eredményezte, hogy ezek nyiltan a kormánypárt mellett korteskedtek. A lap a legerélyesebben visszautasitja a peticiókban felhozott választási sérelmeket s megállapitja, hogy ezek a valótlan hirek szolgáltak alapul a külföldi sajtóban a választásokra vonatkozólag megjelent támadásokra is.

Békül a keresztényliga.

A kereszténypliga meglepő veresége — mint a Cuvantul értesül — most arra inditotta a L. A. N. C. vezetőségét, hogy levonja a történtek konzekvenciáit és végre friss levegőt engedjen be a már idejét-multa frázisok közé, amelyek nemrégiben a liga több nevesebb egyéniségét is disszidálásra kényszeritették. A lap munkatársa beszélgetést folytatott Cuza tanárral, aki kijelentette, hogy a vereség után most már remény van a kibékülésre közte és Zelea Codreanu kisded csoportja között. Ezt a kérdést különben az augusztus 1-re összehivott kongresszus fogja eldönteni, amikoris határozni fognak afelett, hogy a diákság a jövőre nézve milyen politikai álláspontot foglaljon el. A Cuvantul munkatársa megjegyzi, hogy Cuza a vereség miatt nagyon el van keseredve és ezért nyiltan hangoztatja, hogy revansot fog venni a ligán esett sérelmek miatt.

Politikai harc az egyetemeken.

Az egyetemi szenátori választásokra már nagyban folyik az előkészület az egyetemek vezetőségében. Egyes lapok értesülése szerint a iasi-i egyetem tanári kara nyilt állásfoglalásra készült Pangratti kormánypárti jelölttel szemben s állitólag a néppárt egyik exponált személyiségét szeretnék beküldeni a szenátusba. Ebben a kérdésben különben már napok óta folynak a tárgyalások a tanári testület és a közoktatásügyminiszter között, eddig azonban minden eredmény nélkül. A Cuvantul a kérdésben ugy értesült, hogy a tanárok minden állásfoglalása dacára, mégis Pangratti megválasztása vehető biztosra.

Rövid lesz a trónbeszéd.

A kormány tagjai a választások után csütörtökön tartják első minisztertanácsukat, melyen megállapitják a parlament megnyitásának formaságait és a trónbeszéd szövegét. A minisztertanácson Duca belügyminiszter terjeszti elő a parlament rendkivüli ülésszakát megnyitó trónbeszédet. A trónbeszéd szövegét is Duca belügyminiszter fogalmazta. A trónbeszéd szövege szokatlanul rövid és csak a CFR. autonómiájára vonatkozó törvényjavaslatot jelenti be a rendkivüli ülésszaknak. Beavatott politikai körök értesülése szerint a kormány apellálni fog az ellenzéki pártokhoz, ne hosszabbitsák meg a felirati vitát, hogy az ülésszak julius végén befejezhető legyen. A kormány az uj parlament első ülésszakán csak a CFR., halászati- és szesztörvényt fogja hatályon kivül helyeztetni, amelyek helyébe csak ősszel terjesztenek uj törvényjavaslatokat.

A parlament elnökei.

A csütörtöki minisztertanács foglalkozik a parlament két házának, a kamarának és a szenátusnak elnökeivel is. A szenátus korelnöke Vicescu szenátor, a kamaráé pedig Orleanu lesz. Egyelőre még nem bizonyos, hogy kik lesznek a parlamenti elnökök, azonban az előjelek szerint bizonyosra vehető, hogy a kamara elnöke Chirculescu lesz, mig a szenátus végleges elnökének személye nincs kiszemelve.

Ujjászervezik a kormányt.

Politikai körökben sokat beszélnek az uj Bratianu-kormány ujjászervezéséről. A kormányhoz közelálló helyről azt a kijelentést tették, hogy a kormány ujjászervezésére való-

szinüleg csak szeptemberben kerül sor. Brattanu Vintila, Duca és Titulescu minden bizonynyal megmaradnak a kormányban az átszervezés után is, a többi miniszterek azonban nem nagyon érezhetik magukat biztonságban, mert valamennyiöket az az eshetőség fenyegeti, hogy másokkal fogják kicserélni.

A nemzeti-parasztpárti kettős mandátumok ügye.

A nemzeti-parasztpárt vezetősége Maniu elnöklete alatt ülést tartott, amelyen a több helyen megválasztottak optálási ügyét tárgyalták le. A pártvezetőség ezenkivül foglalkozott több moldvai averescanus szervezet fuziós ajánlatával, amelyeket azonban a jelenlegi helyzetre való tekintettel nem vitattak meg.

Levine visszarepül Amerikába.

Ismét háttérbe szorultak a franciák.

Párisból jelentik: A franciák el vannak keseredve Levine ellen, mert az elhóditotta Drouhint a Newyorkba való visszarepülésre. A Farman-gyárban fél év óta készül egy gép a newyorki repülés céljaira és állandóan féltek attól, hogy a Newyorkból átrepülők vissza is repülnek és elhóditják a pálmát Franciaország elől. Byrd és Chamberlain kijelentették, hogy hajón utaznak vissza. Levine azonban vakmerő üzletemberként mindenáron be akarja bizonyitani, hogy a Miss Columbia a legjobb gép és 150.000 dollár honoráriummal leszerződtette Drouhint. Drouhin kijelentette, hogy már unja a hosszu várakozást és ha nincsen alkalmas francia gép, Levinnel megy. Chamberlain ezzel szemben kijelentette, hogy nem bizik abban, hogy a Miss Columbia kibirja az utat visszafelé is.

Egy pesti uricsalád tragédiája.

Báró Campell Károly agyonlőtte mostohaapját, Frank Lajos nyug. alezredest.

Budapestről jelentik: Megrenditő tragédia történt Budapesten a Közraktár-ucca 10. számu házban, ahol egy szóváltás közben Frank Lajos nyugalmazott alezredest agyonlőtte mostohafia, báró Campell Károly. Campell civakodó természetü, rabiátus fiatalember, akinek több házasságszédelgési ügye volt és egy alkalommal a biróság el is itélte. A fiatalember zenés kávéházakban muzsikált és főleg arról volt nevezetes, hogy minden héten más menyasszonya volt. Édesanyjával rendkivül brutálisan bánt.

A tragédia leguiabb menyasszonyának Szirmai Rózsi varrónőnek a látogatása körül történt. Látogatóba hozta a szüleihez és ebéd után arra kérte menyasszonyát, hogy főzzön neki feketekávét. A leány teljesitette a kérést és beadta eléje a feketét. A fiatalember hidegnek találta és emiatt durván rátámadt a menyasszonyára, akit mostohaatyja, Frank Lajos nyugalmazott alezredes vett védelmébe. A leány kisietett a konyhába és a fiu és apa a szobában veszekedtek tovább. Egyszerre az öreg kiugrott az ajtón és azt kiáltotta:

— Segitség, a fiam agyonüt!

A báró azonban belökte az apát a lakásba, a besiető menyasszonyát pedig durván kiutasitotta és folyt a veszekedés tovább. Egyszerre egy dörrenés hallatszott a szobából, utána még egy. Az emberek összefutottak a lakás előtt, amelyből Campell vérző karral támolygott ki:

— Belém lőtt az öreg! — mondotta.

Bementek és az egyik pamlagon találták vérző halántékkal, holtan az alezredest, az asztalon pedig ott feküdt a revolver. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást, miután az a gyanu is felmerült, hogy nem öngyilkosság történt, hanem a fiu ölte meg mostohaapját és azután karjába lőtt, hogy félrevezesse a vizsgálatot. A báró állhatatosan amellett tart ki, hogy atyja a veszekedés folyamán rálőtt és azután agyonlőtte magát.

Az Esti Kurir munkatársa beszélgetést folytatott báró Campellel és menyasszonyával, aki határozottan kijelentette, hogy vőlegénye sebét kötözte a konyhában, amikor a szobában eldördült a második lövés. Campell pedig kijelentette, hogy sohasem jutott eszébe, hogy agyonlője az alezredest, aki édesanyjának egyedüli támasza volt. Amikor jövendő tervei iránt kérdezősködtek, a fiatalember kijelentette: Egy jó revolvert keresek.

Ki vesztette el a marnei csatát?

A német extrónörökös erős támadása Moltke tábornok ellen. Hol volt a német vezérkar főnöke a csata idején?

(Az Aradi Közlöny berlini tudósitójának távirata.) A német politikai és katonai köröket nagy izgalomban tartja Frigyes Vilmos, volt német trónörökös feltünést keltő cikke, amelyet a „Newyork America" cimü lapban tett közé és amelyben azt állitja, hogy az a tény, hogy Németország elvesztette a háborut, kizárólag Moltke tábornokot, a német vezérkar volt főnökét terheli, aki egyedül felelős a marnei csata elvesztéséért. Az extrónörökös azt irja, hogy Moltke tábornok az alatt az idő alatt, amig a marnei csata folyt, a front mögött, egy vörös téglából épült iskolaépületben, Luxemburg községben tartózkodott és nem mert előbujni. A fronton levő csapatokkal alig tartott fenn érintkezést. Az extrónörökös az egész katasztrófáért, ami Németországot érte, Moltke generálisra háritja az ódiumot és kijelenti cikke végén, hogy ha Moltke másképen viselkedik a marnei csatánál, ugy a világháborut már akkor be lehetett volna fejezni és nem hárult volna a német népre az a nagy szerencsétlenség, amely a marnei csata elvesztése után sorozatosan érte.

Amerikában élő aradiak üzentek Aradra

Az Amerikából hazatért Kurucz János felkereste az Amerikában élő aradiak itthonmaradt hozzátartozóit. — Beszélgetés a kiváló magyar zeneszerzővel, aki állandó magyar szinészetet teremt Amerikában.

(Arad, julius 12.) A kávéház terraszán a délután uzsonna-hangulata csörömpölt. A zsongó zsivaj lármás összevisszaságában, mint cammogó öreg, morogva vonszolta magát a délutáni diskurziók unalma, amelybe néha-néha beleriadt a kiáltás: Fizetni! Kis kerek asztalnál *Kurucz* János és én, de csakhamar közénk telepedett egy uj és kedves vendég: a visszaemlékezés, amelynek szines fátyolán amerikai tapasztalatait teregette elém a világrészek relációjában is hires nevü magyar dalszerző. *Amerikában élő aradi magyarokról* és a magyar szinészet ujvilági helyzetének siralmasságáról beszélt Kurucz János, a budapesti Andrássy-uti Szinház ensemble-jával Aradra jött zeneszerző, aki hosszu évek óta van Amerikában s most csak látogatóba jött az óhazába.

— A régebbi időben kivándorló magyarok — kezdte a beszélgetést a mester — legfőképen az összetartásra ügyeltek, amelyet ugy kivántak elérni, hogy az egyes megyék kivándorló családjait lehetőleg szoros kontaktusba és együttélési lehetőségbe hozták. Igy például az aradi és aradmegyei magyarok Newyorkban ennek fejlesztésére megalapitották az *„Arad és Vidéke betegsegélyző egyletet"*, mely ugy társadalmi, mint kulturális célokért küzd. Mert nemcsak a nincstelenek, munkaképtelen betegek felruházásáról történik az egylet keretében gondoskodás, hanem szigoru elv az is, hogy a tagok a magyar fajiságot s a magyar kulturát ápolják és megőrizzék. És itt különösen a második generáció magyarságának megtartását kell szem előtt tartani, mivel a kivándorlók ott születő gyermekeiket már amerikai tanitás és nevelés módozatainak kénytelenek alávetni. De itt jön a kulturális egyletbe való tömörülés ereje, amelynek hivatottsága belerögziti a már-már amerikai-magyar palántákba a magyar fajta tudatát.

— Igen sok aradival találkoztam künn, akikkel ott tartózkodásom ideje alatt szoros baráti viszonyt tartottam fenn. Igy *Bing* Bélával, az egykori aradi Bing & Löbl cég beltagjával, *Fejér* Gábor vezérigazgató anyósának *Assaelnénak* a fivérével és *Bing* Hugó igazgató, valamint *Bing* János bornagykereskedő unokafivérével. *Bing* Béla egy ottani magyar szabadkőmüves páholy vezetője és minden magyobb magyar összejövetelnek ő a rendezője. Egyik legismertebb kozmetikus-orvos, jobban mondva orr-speciálista Newyorkban a szintén aradi származásu dr. *Aufricht* Gusztáv. Nagyszerüen megy neki s már hatalmas vagyon ura a Berlinben tanult kitünő aradi orvos. Sürün találkozom, — bejáratos is vagyok hozzája, folytatta tovább Kurucz János — *Boros* Jenő newyorki dusgazdag bankárral, akit egészen szoros rokoni kötelékek füznek Aradhoz. Boros Jenő az aradi Buchsbaum-családból származik s nagy rokonsága él ma is Aradon. Boros Jenő különben igen érdekes módon került ki Amerikába s jelentős karriert futott be. Aradról való eltávozása után Boros Budapestre került, ahol rendkivül nagyuri életet élt, többek között versenyistállót tartott. Nemsokkal később megnősült, a badeni polgármester leányát vette feleségül, majd Amerikába költözött, ahol banküzletet nyitott. Boros Amerikában nagyarányu üzleteket bonyolitott le, még hozzá fényes sikerrel, ugy, hogy ma Boros jelentősen gazdag ember, többszörös dollármilliomos.

Amerikában jártamban összehozott a véletlen *Prattinger* Ferenc volt aradi tanárral, aki most lapszerkesztő Detroitban. Prattinger felesége *Szántó* Gizella zongoramüvésznő, — mint ismeretes — ugyancsak aradi származásu, akit egyébként müvészete elismeréséül a detroiti szimfonikus zenekar kötött le turnéra. Ez azért jelent különös értéket, mert a zenekar vezetője nem más, mint *Gabrilovics* Ossyp, a világhires müvész. Azután *Steinfeld* Lajossal találkoztam a newyorki Mérnök- és Épitész-Egyletben. És természetesen *Vas* Sándor neve is folyton-folyton felbukkant előttem, aki egész Amerikában nagy hirnévnek örvendő kitünő müvészember.

— Most, hogy Aradra vetett a véletlen játéka — mondotta a világotjárt magyar müvész — természetesen kedves kötelességet kivántam teljesiteni s felkerestem az aradi származásu amerikai barátaim Aradon élő hozzátartozóit s elhoztam nekik a messze távolban élő övéik szives üdvözletét s természetesen elmondtam az itthonlevőknek mindent, amit az ujhazában levőkről tudtam.

— Na hogy pedig amerikai megfigyeléseimről is beszéljek — füzte tovább a szót Kurucz János — elmondhatom, hogy ami az amerikai magyar szinészetet illeti, hát az tulajdonképen nem is létezik. Van ugyan 40—50 tengődő szinészember, akik azonban csak akkor gyakorolhatják a tulajdonképeni foglalkozásukat, amikor egy-egy sztar ellátogat Budapestről és akkor a köréjük sereglő állásnélküliek, vagy más állásban (pincér, éjjeli bakter, kirakatőrző) levők néhány hétig ismét szinpadon lehetnek, állandó magyar szinészet lehetősége azonban teljesen kizárt, mert az amerikai magyarok nem igen támogatják kenyeret nyujtóan a többé-kevésbé nem is kifogástalan amerikai magyar szinészeket s ha netalán mégis elmennek szinházba, akkor inkább csak azért, hogy néhány garast nyujtsanak inséges honfitársaiknak. A Magyarországból jövő sztaroknak azonban legtöbbször diadalut Amerika, igy Fedák, Kosáry, Király meleg sikereket értek el erkölcsiekben s anyagiakat tekintve is kitett magáért az ottani magyarság.

— Az Amerikai Magyar Népszava különben most igen nagyfontosságu lépésre határozta el magát: rendezni óhajtja az amerikai magyar szinészetet és állandó szintársulat szervezésének tervével foglalkozik. Az akció vezetésével engem biztak meg és én Pesten már ki is szemeltem magamnak, hogy kikkel szeretnék tárgyalást folytatni. A listán Lábass Juci, Bajor Gizi, Péchy Erzsi, Góthné-Kertész Ella, Somogyi Nusi, Sarkady Aladár, Góth Sándor, Sziklay József, Odry Árpád s Halmay Tibor szerepelnek. Ha tisztességes, de még igy is magas gázsival megelégszenek, kiviszem őket s velük remélhetőleg uj és szilárd alapot vetünk meg a ma igen nyomoruságos amerikai magyar szinészetnek — fejezte be a beszélgetést Kurucz János, az igazán érdekes, világotjárt magyar zenemüvész.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. ½7 és este ½10 órakor

A cár táncosnője.

Felülmulhatatlan rendezésü pazar kiállitásu filmremek a **Pétersburg cári** udvarából, eredeti szines felvételekkel. Főszerepb.: **Laura la Plante**, a világ legszebb moziscillaga és **Raymond Keane**.

Jön Aradon premier

MACISTE A SEJK ELLEN.

Az esti előadások a kellemes kertben tartatnak meg.

— **Drágul az élet Bécsben.** Bécsből jelentik: A statisztikai hivatal jelentése szerint Ausztriában a megélhetés juliusban negyven százalékkal drágult.

— **Ha a cirkusz-vonat összeütközik.** Chicagóból jelentik: A Hagenbeck-Wallace cirkuszt szállitó vonat beleszaladt egy másik vonatba. Az ápoló meghalt, egy elefánt kimult, mig a többi kiszabadult és két órán keresztül száguldott Aurora község uccáin, mig össze tudták őket ujra terelni.

— **Keresik az ir igazságügyminiszter gyilkosait.** Londonból jelentik: Higgins ir igazságügyminiszter gyilkosai után folyik a nagyarányu nyomozás. Eddig kilencet tartóztattak le a gyilkosságban való részvétel gyanujával terhelve. De Valera, a köztársasági párt elnöke, a legerélyesebb módon elitéli a gyilkosságot és elvitat tőle minden politikai jelentőséget. György király táviratilag fejezte ki részvétét Irország főkormányzójának.

— **Hamisitják a pengőt.** Budapestről jelentik: Az egyik fővárosi cég egy hamis ötpengőst szolgáltatott be a rendőrségnek. A cég kijelentette, hogy a pénzt az egyik vevő adta. A rendőrség meginditotta a nyomozást.

— **Cachin ismét börtönbe kerül.** Párisból jelentik: Cachin kommunista képviselőt ujabban a rennesi törvényszék izgatásért 15 havi fogházra itélte.

— **Elfogott lakásfosztogató.** Az aradi államrendőrségen néhány nap előtt feljelentést tett Komócsi Béla arad-gáji lakos, hogy távollétében lakásáról több tárgyat elloptak. A rendőrség szorgos nyomozása eredményeképen a mai napon sikerült a tettest Hegedüs Antal foglalkozás nélküli egyén személyében előállitani, aki beismerte tettét. Átkisérték az ügyészség fogházába.

— **Elindult Newyork felé az első európai óceánrepülő.** Calshotból jelentik: Courtny kapitány szombaton este negyedmagával elindult Bálna nevü repülőgépével a calshoti repülőtérről, hogy átrepülje az óceánt. Utazásának végcélja Newyork.

— **Hogyan lehet olcsón értéket vásárolni?** Rendkivül érdekes ujitást vezetett be a lovrini Sváb Kereskedelmi bank, amely most Hansa név alatt uj osztályt állit fel. A bank ugyanis most, közvetlenül a gyárakból, értékes, művészi kivitelü órákat, arany- és ezüst ékszereket szerez be, amelyeket jutányos áron a vásárlóközönség rendelkezésére bocsát. Az eladás a jól bevált amerikai módszer szerint megy. A vásárlónak átadnak egy perselyt, amelyben hat hónapon keresztül naponta egyforma összegben elhelyezi a vásárolt tárgy vételárát. A bank megbizottja havonta kiüriti a perselyt és a bank, óvatossági szempontból, már előre közli, hogy csak fényképpel ellátott meghatalmazást felmutató alkalmazott bonthatja fel a perselyeket. Ilymódon mindenki értékes ékszerhez jut, ugy, hogy minden nap kisebb összeget tesz félre. A bank még leszögezi, hogy ugy a befizetett pénzekért, mint a vásárolt tárgy leszállításáért teljes felelősséget vállal. Az ujitás valószinüleg általános rokonszenvre talál és sokan fel fogják használni [illegible]lkalmat, hogy ilyen módon értékes tár[illegible]ároljanak.

— **Béby szembaja.** Mai számunkban [illegible] szomoruan érintő hirt közöltük, [illegible]ebyt, az aradi szintársulat művésznőjét sulyos szembaj támadta volna meg. Ma aztán olyan hiradás érkezett Aradra, amely arról számol be, hogy Betegh Bébynek valóban szemgyulladása volt, amelynek pesti megvizsgálása azonban azt eredményezte, hogy a művésznőnél erős vérszegénységet állapitottak meg a tanárok, amely szintén befolyással volt muló természetü szemgyulladására. Igy a művésznő nem Bécsbe utazott — szanatoriumi sötétszobába, hanem a szüleihez — hizókurára. Az ügy ilyen fordulata bizonyára nagy örömet kelt a művésznő nem kisszámunak mondható rajongói között.

Nyolcvanmilliós jégkár egyetlen aradmegyei községben

Siria-t (Világost) borzalmasan elpusztitotta a jégkár. — Rövidesen elkészülnek a pontos kárbecslések Aradmegyében.

(Arad, julius 12.) Hatalmas arányu munka folyik az aradmegyei jégkárok pontos megállapitása érdekében. A községekben működő bizottságok eddig már több jelentést terjesztettek be, azonban — mint az alispáni hivatal ma megállapitotta — a jelentések még nem egészen pontosak és bizonyos kiegészitésre szorulnak. Dr. Lázár Ágoston ezért ma délelőtt rendeletet adott ki, hogy az összeirás a legsürgősebben történjen meg s megadta egyben az instrukciókat, amelyeknek alapján az összeirást eszközölni kell, hogy a statisztika pontos és egységes legyen.

Egyelőre a megyéből még csak egy részletes és végleges jelentés érkezett az aradi megyeházára, a siriai (világosi) járásban történt jégkárról szóló jelentés. E kárbecslés szerint a jégvihar 3404 és egynegyed hold buzát, 2005 és háromnegyed hold kukoricát és 1274 és egynegyed hold szőllőt tett csak magán Sirián tönkre. *A kárt 82 millió 691.920 lejre becsülték fel és ebben az összegben nincsenek benne az épületeket ért károk.* Ha egyetlen aradmegyei községben ennyi a kár, könnyen elképzelhető, hogy a végleges statisztika végösszege meg fogja haladni az egy milliárd lejt.

Aradi szinészleányból moziprimadonna.

Az aradi szinház volt segédszinésznőjét leszerződtették a Sascha-filmgyárhoz.

(Arad, julius 12) A legujabb statisztika szerint, Aradnak körülbelül kilencvenezer lakosa van. Ha az általános számarányokat vesszük figyelembe, ugy megállapitjuk, hogy a kilencvenezer személy között ötvenezer lehet a nőnemü. Ötvenezer nő, csecsemő, gyermek, bakfis, fiatal, öreg és vén. De minket most kizárólag a 15—28 éves hajadonok érdekeinek és nem sokat tévedünk, ha azt állitjuk, hogy ebből a korból nyolcezren lehetnek Aradon. Előre megnyugtatjuk az olvasót, hogy nincs szándékunkban sem statisztikát, sem pedig leánykiházasitó intézményt létesiteni Aradon, csupán azt kivánjuk leszögezni, hogy ebből a nyolcezerből legalább is *hétezren moziszinésznők akarnak lenni.* Természetesen ez az akarat jobbára ébredező, vagy szunnyadó vágy, amely leküzdhetetlen akadályokat vél maga előtt és nem is próbálkoznak azokat elháritani. Vannak azután ambiciózus hajadonok, akik nem elégszenek meg a passzivitással, hanem ha alkalmuk adódik, lépéseket tesznek, hogy vágyaikat valóra váltsák. Ilyenek azok, akik beküldik fényképüket a filmgyárakhoz és várják, remélik, hogy megkapják az értesitést: *„Jöjjön művésznő, Önre vártunk"*. Vannak, akik többre is hajlandók, akik törhetetlen hittel hisznek, hogy moziszinésznők lesznek, mert azok akarnak lenni. Az ilyenek feltétlenül eredményt érnek el, mert hiszen minden tettükben megnyilvánul a vágy, az akarat. Az utóbbiak igen kevesen vannak, ezek közé tartozik *Jakab Juci is,* aki az aradi szinháznak, később a timisoarainak volt a segédszinésznője.

Ez a kis feketeszemü, érdekes mongoltipusu leányka, nem küldött be fényképet egyetlen filmgyárnak sem. Ő nem bizta véletlenre az ügyét, hanem Juci akart és ahol Juci akar, ott megdől minden akadály. Juci egy hónappal ezelőtt megtudta, hogy a Sascha-filmgyár egyik igazgatója Oradean (Nagyváradon)) tartózkodik. Vonatra ült és másnap már megtudta, hogy a direktor ur melyik kávéházban szokta elfogyasztani uzsonnáját. Juci pont szembe ült vele. Alkama lett volna arra, hogy bemutassák neki az igazgatót, de ő azt mondotta:

— Azt akarom, hogy a direktor keresse velem az ismerkedést.

És amit Juci akar... A direktor ur észrevette két fekete szemét, amely mindig oda volt tálalva uzsonnakávéja mellé. Egy ideig nem tudott törődött vele. Aztán a kacéran mosolygó ajkakra esett pillantása, majd a finom kis termet ragadta meg figyelmét.

— Ki ez a kis lány? — kérdezte környezetétől.

— Szinésznő?... Hm, szeretnék vele megismerkedni.

Megtörtént az ismeretség. A direktor ur minden tekintetben el volt ragadtatva Jucitól. Együtt lehetett őket látni napokon és estéken át. Mindent tudott már Juciról, ismerte arcát, alakját, hangját, mosolyát, azt is tudta, hogy moziszinésznő akar lenni, még csak arra volt kiváncsi, hogy miként mozoghat Juci a mozilepdőn. Megigérte a kis aradi görlicének, igyekezni fog, hogy minél előbb kielégithesse ezt a kiváncsiságát is. Azután elváltak. Juci hazajött Aradra és a legteljesebb bizalommal várta, mikor lesz már kiváncsi a direktor ur. Otthon meghagyta, hogy leveleit azonnal kézbesitsék a Dácia-kávéházba, mert ott töltötte egész napját barátai és barátnői társaságában, akiknek jelenlétében akarta felbontani a levelet, amely őt Bécsbe hivja moziszinésznőnek. Hogy a levélnek meg kell érkeznie, az nem is képezhette vita tárgyát. Az olyan biztos volt, mint kétszer kettő.

És a levél ma megérkezett. A direktor ur irt, hogy azonnal üljön vonatra, utazzon Bécsbe, ahol egy vigjáték főszerepét fogja eljátszani. Egyelőre egy hónapi próbaidőre szerződtette le a Sascha-filmgyár Jucit s ha megfelel, ugy biztositja a legfényesebb szerződést. Juci ma este már vonatra is ült és elindult a karrier felé. Az állomáshoz kikisérték barátai és barátnői, akiknek becsületszavára megigérte, hogy ha Hollywoodba megy, akkor az összes ismerőseit beprotezsálja valamelyik filmgyárhoz. Mert Juci bizonyosan tudja, hogy Hollyowodba jut, mert oda akar jutni. És ha Juci akar... *(p. g.)*

— **A diákok kifütyülték a miniszterelnököt Buenos-Ayresben.** Buenos-Ayresből jelentik: A miniszterelnökség előtt az argentinai diákság tizezer főnyi tömege tüntetett a nemzeti himnusznak a kormány által tervezett megváltoztatása ellen. Az erkélyen megjelenő miniszterelnököt kifütyülték és végül rendőrök és tüzoltók oszlatták széjjel a tömeget. Sokan megsebesültek.

SPORT

O **A külvárosokba üzi a pesti proficsapatokat az adó.** Budapestről jelentik: A székesfőváros a profimeccsek után 25 százalékos vigalmi adót akar szedni. Az illetékes sportkörök interveniálnak a terv megváltoztatására és ha intervenciójuk nem sikerül, a főváros területe helyett Kispesten, vagy Pesterzsébeten játszák le a profimeccseket.

NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ ELŐFIZETŐINKNEK, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Kettős müsora
Mérsékelt helyára
Hüvös terme van
az Apollonak!

Közgazdaság.

Uj gyártási ágakra
rendezkedik be az aradi Astra.

Az aradi gyár nagyarányu vaggonmegrendeléseket kapott. — Rugó- és tengelygyártásra készülnek az Astrában.

(Arad, julius 12.) Az Ardealul Economie — Erdélyi Közgazdaság — c. lap arról ad hirt, hogy az aradi Astra Első Romániai Vaggon- és Motorgyár r.-t. kibőviti és modernizálja üzemét, amire sok millió lejt forditott. Az Astra tudvalevőleg leszerelte motorosztályát és azt, mint aportot levitte a brasovi (brassói) repülőgépgyárba, ami által a motorosztály hatalmas helyiségei felszabadultak. Igy vált lehetségessé a vaggonosztály kibővitése, amire azért volt szükség, mivel a CFR 26 darab négytengelyes uj személyszállitó és 300 darab uj teherkocsit rendelt az Astránál 110—120 millió lej értékben. Az Astra és az állam közötti szerződés ugyan 300 milliós évi megrendelést biztosit a gyárnak, de az Astra vezetősége azirányban tárgyal, hogy a kormány a megrendelési stockot évi 400 millió lejre emelje fel. A vaggonosztály kibővitése 25 millió lejébe került a gyárnak.

Az üzem kibővitésére azért is szükség volt, mert az Astra vasipari cikkeket is akar gyártani. Tavaly bevezette 8 millió invesztálásával a vashordógyártást, ami lehetővé tette, hogy a román petróleumipari vállalatok belföldön szerezzék be hordószükségletüket. Be akar rendezkedni még az Astra rugó- és tengelygyártásra, amire 10 millió lejt ruház be. Ez év augusztusában kezdené meg a terv szerint működését és mindenfajta kocsirugót és acéltengelyt gyártana.

Tárgyalás folyik az Astra és Resita között, hogy a két vállalat a rugók gyártására és forgalombahozatalára kössön egyezséget. Ha ez a megállapodás létrejön, akkor az értékesitésnél fontos szerep jutna az aradi Andrényi vaskereskedőháznak is.

Zürichben 3.24, Párisban 15·85 a lej.

Helyi valutaárak. (Julius hó 12.) *Kifizetések:* Berlin 39.70, Amsterdam 67.10, Newyork 167, London 813, Páris 6.56, Milanó 9.10, Prága 4.96, Budapest 29.20, Zágráb 2.94, Bécs 23.55, Zürich 32.20. — *Áru:* Márka 39.50, dollár 166, angol font 810, francia frank 6.55, cseh korona 4.95, pengő 29.20, dinár 2.90, osztrák schilling 23.50. — *Pénz:* Márka 38.50, dollár 167, angol font 800, francia frank 6.40, olasz lira 8.80, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.80, osztrák schilling 23.10. — Irányzat: szilárd.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Julius hó 12.) *Kifizetések:* Páris 6.50, Berlin 39.30, London 805, Newyork 165.50, Milanó 8.94, Zürich 31.90, Bécs 23.30, Prága 5.02. — *Valuták:* Napoleon 6.65, német márka 39.50, leva 1.22, török lira 0.87, angol font 800, francia frank 6.70, svájci frank 32.25, olasz lira 9.10, drachma 2.20, dinár 2.95, dollár 163, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.50, magyar pengő 29, cseh korona 4.98.

Zürichi tőzsdenyitás. (Julius hó 12.) Berlin 123.12.50, Amsterdam 208.16, Newyork 519.62.50, London 2522.87.50, Páris 20.34.25, Milanó 28.22.50, Prága 15.40, Budapest 90.55, Belgrád 9.13.50, *Bucuresti 3.25,* Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdezárlat. (Julius hó 12.) Berlin 123.30, Amsterdam 208.15, Newyork 519.62.50, London 2522.75, Páris 20.34.50, Milanó 28.22.50, Prága 15.40, Budapest 90.55, Belgrád 9.13.50, *Bucuresti 3.24,* Varsó 58, Bécs 73.10.

Csőd után egyezkedés

Bonyolódik a timisoarai (temesvári) szerb takarék ügye. — Megkezdődött a biról vizsgálat a bukott bank ügyében.

(Az Aradi Közlöny tudósitójától.) A bánáti közgazdasági és bankkörökben még mindig a timisoarai (temesvári) Szerb Takarékpénztár bukása és csődje áll az érdeklődés középpontjában. Noha a törvényszék már szombaton kimondotta a vagyonbukást a bank részére, de ezzel az aktussal még nincs azért a pénzintézet sorsa megpecsételve, mivel az egyezkedési tárgyalások ismét előtérbe nyomultak. A helyzet ugyanis az, hogy csődeljárás esetén a betétesek a magas tömegköltségek miatt nem kapnának semmit sem vissza. Ezért folynak a tárgyalások és a bank bizik abban, hogy azok sikerre vezetnek, ami által megszünne a csődeljárás. Más részről azonban nem biznak eme tárgyalások sikerében, mivel a bank aktivái nagyobbrészt követelésekben fekszenek, amiknek behajtása sok esetben pörrel járna és igen hosszadalmas lenne.

Érdekes kérdés még a Hauska által felajánlott 3 millió lej ügye is. Hauska és családja ezt arra az esetre ajánlotta fel, ha a bank nem tesz bünvádi eljárást folyamatba. A kiegyezési tárgyalásokkal együtt ez a kérdés ismét aktuálissá vált, azonban ugy hirlik, hogy a bank fel akarja jelenteni Hauskát, ami által a 3 millió lej dolga tárgytalanná válik.

A bank ellen feljelentést tett csalás és sikkasztás miatt a nagyszentmiklósi fiók, valamint Rajcsics pénztáros. Az uj feljelentésektől függetlenül Popescu vizsgálóbiró megkezdte a kihallgatásokat. Tegnap dr. Zsivanovics és Prekajszky igazgatósági tagokat hallgatta ki.

Kettős müsor!
„Divatkirálynő“
Főhadnagy úr a feleségem
HARRY LIEDTKE
az Apolloban.

Nincs kifogás
az uj vámtarifa ellen Aradon.

A forgalmi adó és a vámtarifa ügyében a miniszteri felszólitás dacára mindössze két memorandum érkezett az aradi ipari felügyelőséghez.

(Arad, julius 12.) Az Aradi Közlöny számolt be egyedül arról, hogy a kereskedelmi és iparügyi miniszterium a vámtarifa és forgalmi adóról szóló törvény revizióját ugy akarja megcsinálni, hogy előzőleg az érdekeltek véleményét is kikéri. Ezért körrendeletet adott ki az egyes iparügyi felügyelőséghez, amelyben felszólitotta azokat, ismertessék a helyzetet a nagyobb vállalatokkal és szólitsák fel az érdekelt vállalatokat, hogy dolgozzanak ki memorandumot, amelyben sorolják fel sérelmeiket és egyben azt a módot is, amelylyel ezeket meg lehet szüntetni. A rendelet Aradra is megérkezett és Trimbitioni Traian iparfelügyelő fel is szólitotta az érdekelteket. Az eredmény igen meglepő és szomoru: a legnagyobbfoku érdektelenség nyilvánult meg a kérdés iránt Aradon. Összesen két memorandum érkezett be és pedig az oxigéngyár és az egyik téglagyár részéről, vagyis csak a forgalmi adóra vonatkozólag, a vámtarifa ügyében egyetlen egy észrevételt sem tettek. Erről a különös észleletéről figyelemreméltó nyilatkozatot tett ma Trimbitioni iparügyi felügyelő, aki kijelentette, hogy ezek után az illetékesek méltán azt hihetik, hogy mindenki meg van a vámtarifával elégedve. És annak idején, majd, ha eszméletre ébrednek és tiltakozó gyüléseken fogják hangoztatni az érdekeltek sérelmeiket, bizonyára egészen meg is feledkeznek arról, hogy a miniszterium meg akarta hallgatni véleményüket és igy senkisem állithatja, hogy az érdekeltek hozzászólása nélkül csinálták meg. Mert az érdekeltek — legalább is Aradon — még felszólitásra sem akarták véleményüket nyilvánitani.

A memorandumok beadásának határideiét egyébként még meghosszabbitották és igy még rövid ideig az érdekeltek felemelhetik szavukat, érdekeik megvédelmezésére.

Gyárigazgató és pásztorleány idillje.

Különös házasság, amely regényesen kezdődött, sorozatos házasságtöréssel folytatódott és válással végződött.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőjétől.) A válópereknek egyik nem mindennapos esetét tárgyalta ma a bécsi országos törvényszék, mint felebbezési biróság. A válópert Weiss László bécsi gépgyári vezérigazgató inditotta pásztorleányból lett felesége ellen, aki 27 évvel ezelőtt hütlenül elhagyta, Amerikába szökött kedvesével és most egy véletlen baleset alkalmából hallatott magáról.

A felebbezési tárgyaláson az előadó biró ismertette az iratokat. Weiss László 30 évvel ezelőtt egy bohorodcáni vasmünek volt vezető tisztviselője és ott látta meg későbbi feleségét, aki egy szegény juhpásztor leánya. Weiss szerelmes lett a mezitlábas parasztlányba, ezért társadalmi, müvetségi és vagyoni mélyreható különbségek ellenére is elhatározta, hogy törvényes feleségül kéri.

Már a mézeshetek után keserü csalódás érte a végzetesen szerelmes fiatal férjet. Amikor egy üzleti utjáról váratlanul hazaérkezett, feleségét bizalmas együttlétben találta egy diákkal. Az asszony mentegetőzött, a férj megbocsátott és — más városba költöztek. Itt egy csendőr nyerte meg tetszését, a felszarvazott férj most is megbocsátott és egy harmadik városba költöztek. Változatosságképp a tanitó volt az, akitől a müvelésre szorult asszonyka egyet-mást még tanulni akart. Helyette a férj vizsgázott le, költözködés-ismétlésre utasittatott. Weiss elhatározta, hogy már most nem telepszik le egy városban sem, hanem feleségével együtt vándorutra kél: egyrészt, hogy egy szabadalmát értékesitse, másrészt, hogy a feleségének ne legyen módja ismeretségeket kötni. Az asszony azonban vonakodott urát a hosszu utra követni és Czortkowban maradt egy nagynénje őrizetére bizva. Más senki, csak a férje lepődhetet meg, hogy utjáról hazatérve, forró szivü feleségének hült helyét találta: összekovácsolta magát egy lakatossal, nekivágtak az Óceánnak és már Amerikában turbékolnak. Három éven belül játszódott le ez a házassági tragikomédia; azután 27 esztendős szünet következett, az asszonyról semmi hir, a többszörösen megcsalt férj minden energiáját a meggazdagodásnak szenteli és a konjunktura ismert asszonya hü marad hozzá, elhalmozza kincsekkel: Weiss ma Ausztria egyik legnagyobb tekintélyü vasgyártulajdonosa, több részvénytársaság igazgatója.

Most, 27 esztendős álom után Weiss-Rip van Winkle arra ébredt, hogy szerelme, az egykori pásztorleány, aki Amerikában felvette megszöktetőjének, Jedlicka Benedeknek nevét — Csikágóban egy sebesen robogó autó kerekei alá került és lábát törte. Weiss érdeklődésére a csikágói rendőrség megadta a kórházban ápolt asszony pontos lakcimét, Weiss meginditotta a válópert, a törvényszék a válást kimondotta és ezt ma a felebbezési biróság is helybenhagyta.

Rádió-müsor.

Szerda, julius 13. Wien—Grác. 21. Hangversenyakadémia. — **Pozsony.** 18. Szonáta-est. — **Zágráb.** 20.30. Hangversenyest. — **Boroszlo.** 20. Hangverseny. — **Milano.** 21. Operaelőadás. — **London.** 22.25. Hangverseny. — **Leipzig.** 20.15. Régi héber zene. — **Frankfurt a. M.** 20.15. Operettelőadás. — **Róma.** 21.10. Zenekari hangverseny. — **München.** 21.40. Orgona hangverseny. **dapest.** 9.30. 12. és 15. Hirek, közgazdaság. **zene.** 19.10. Régi és uj kuplék. 20. A hangversenye. 23. Tánczene.

Ma este feltétlenül
nézze meg az
APOLLO
kettős müsorát
Helyárak: 10, 20, 30 lej.

LEGUJABB.

Az ellenzék éles harcot kezd a kormány ellen.

Bratianu ujabb kollaborációs ajánlatát visszautasitotta a nemzeti-parasztpárt. — Nem marad passziv az ellenzék.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósitójának telefonjelentése.) A bucuresti-i délutáni lapok szenzációs hírt közölnek. Eszerint Bratianu Ionel miniszterelnök ujból fuziós ajánlatot tett Maniu Gyulának és felajánlott ujabb husz mandátumot, ugy, hogy a nemzeti-parasztpártnak a képviselőházban és szenátusban összesen száz mandátuma lenne. A nemzeti parasztpárt azonban visszautasitotta az ajánlatot, mert a felajánlott mandátumok csak egynegyedrészét képeznék az összes mandátumoknak. A párt elhatározta, hogy nem lép passzivitásba, hanem a legélesebb harcot kezdi a kormány és főleg Duca belügyminiszter ellen.

Feloszlatják Aradváros tanácsát.

A legfelsőbb közigazgatási bizottság a feloszlatás mellett foglalt állást.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósitójának éjszakai telefonjelentése.) Késő éjszaka telefonálja bucuresti-i tudósitónk, hogy az aradi városi tanács sorsa ma eldőlt. Ma foglalkozott az aradi városi tanács feloszlatásának ügyével a legfelsőbb közigazgatási bizottság, amely részletesen áttanulmányozta Peter Iulian és Cristea Demeter vezérfelügyelők Aradon tartott vizsgálatának eredményét és végül ugy döntött, hogy approbálja az aradi városi tanács feloszlatását. A határozatot még titokban tartják ugyan és annak nyilvánosságra hozatala csak holnap, vagy holnapután történik meg, de beavatott körök már ismerik a legfőbb közigazgatási bizottságnak a feloszlatás melletti állásfoglalását. Ezzel a tanács sorsa meg van pecsételve, mert most már rövidesen a minisztertanács elé kerül és néhány formaság elintézésével megjelenik az aradi városi tanácsot feloszlató dekrétum.

Egy-két nap mulva átszervezik a kormányt.

Mosoiu tábornok lesz az uj közlekedési miniszter.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósitójának éjszakai telefonjelentése.) A kormány átszervezése egy-két napon belül megtörténik. Beavatott körök szerint csak Dumitriu közlekedésügyi és Mrazek kereskedelemügyi miniszter lépnek ki a kormányból. Az uj közlekedésügyi miniszter Mosoiu tábornok lesz.

„Kossuthisták a kisebbségi blokk szolgálatában„

A Viitorul éles támadása Tornya Gyula és Blaskovics szenátor ellen.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósitójának éjszakai telefonjelentése.) Éles támadást közöl a Viitorul mai száma Tornya Gyula dr. és Blaskovits Ferenc szenátorjelöltek ellen. A Viitorul vezércikket ir „Kossuthisták a kisebbségi blokk szolgálatában" cimmel, amelyben azzal vádolja meg a két kisebbségi politikust, hogy budapesti ügynökökkel dolgoztak és gyülések után ünnepélyeket rendeztek, amelyeken a csárdást „énekelték".

Vérfürdő az ocnai sóbányában.

Szökött fegyenc borzalmas vérengzése. — Tüzharc a menekült rabbal, amelynek négy áldozata van.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósitójától.) Mozifilmre való izgalmas rabszökés történt tegnap délután a targul-ocnai sóbányában. Vasily Rachinschi menekült orosz hónapokkal ezelőtt szabadult ki a vacaresti-i börtönből, ahol három esztendőt töltött tiltott határátlépés és egy szigurancatisztviselő ellen elkövetett szándékos emberölés büntette miatt. Rachinschi szabadulása után vesztére Chisinauba ment, ahol azonban a véletlen folytán rájöttek arra, hogy Rachinschi azonos Stroev nevü többszörös rablógyilkossal, akit a chisinaui esküdtszék 1922. tavaszán in contumaciam 20 évi kényszermunkára itélt. Rachinschi-Stroevet nyomban letartóztatták és a szigurancára kisérték be, ahonnan azonban sikerült megszöknie és a hegyek közé vette be magát. Rachinschi szökése után másnap, titokzatos gyilkosság történt a városhoz közeli erdőségben, amelynek elkövetésével a megszökött bandität gyanusitották, akit üldözőbe is vettek. Egy komiszár vezetésével tizenkét rendőr indult Rachinschi keresésére, akit azonban csak több órás tüzharc után tudtak elfogni. Miután Rachinschi a szigurancán beismerte, hogy azonos a husz esztendőre elitélt Vasile Stroev banditával, erős fedezet alatt Targul-Ocnába szállitották büntetésének kitöltése végett.

A targul-ocnai sóbányában eleinte jámborul viselkedett Rachinschi-Stroev, aki nagy bünbánatot mutatott és minden szabad idejét imádkozással töltötte el. Ez a javulás azonban csak szemfényvesztés volt, mert a haramia titokban szökést tervezett, ami aztán tegnap délután sikerült is neki. Amikor a sóbányában dolgozók rabcsoportjának ebédideje elkövetkezett, Rachinschi-Stroev nem jelentkezett az ebédért. Eleinte nem is tünt fel elmaradása, az őrök arra gondoltak, hogy bizonyára most is imádkozik a tárna mélyén. Csak az egyik porkoláb türelmetlenkedett az elmaradása miatt és miután állandóan szemmel tartotta a szinte már gyanusan sokat imádkozó rabot és tapasztaltságát egy pillanatra sem kerülte ki annak mesterkélt bünbánata, szólt társainak, hogy ő utána megy Rachinschi-Stroevnek. Le is szállt a bányába, azonban senki nem vette észre, hogy onnan nem is tért vissza. Csak a késő esti órákban, amikor a rabokat összeterelték jöttek rá, hogy az egyik börtönőr hiányzik. Nyomban keresésére indultak és egy félig beszakadt tárna mélyén, átlőtt fejjel, holtan találták meg a szerencsétlen embert, akinek egyenruhája és fegyvere is hiányzott. Természetesen mindjárt arra gondoltak, hogy Rachinschi-Stroev volt a gyilkos, akinek a meggyilkolt börtönőr ruhájában feltünés nélkül sikerült kiszöknie a bánya köré vont csendőrkordonból. Nyomban üldözésére siettek és a hajnali órákban sikerült is nyomára akadni. A bandita azonban heves ellenállást kisérelt meg s csak akkor tudták elfogni, amikor több golyótól találva, nagy vérveszteséget szenvedett és annyi ereje sem volt, hogy tovább használhassa fegyverét. A bandita elfogatásának azonban három ujabb áldozata lett, három börtönőr, akiket Rachinschi-Stroev lőtt le. A sulyosan sebesült bandität visszaszállitották a börtönbe, ahol kórházban helyezték el és felépülése után itélkeznek ujabb gaztette felett.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judetului.

A szinházi koncessziók sorsa

Azok kapnak koncessziót, akiknek tavaly is volt játszási engedélyük.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósitójától.) Nagy érdeklődéssel várja Erdély közönsége a szinházi koncessziókról szóló miniszteri döntést. Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott Mironescu kultuszminiszteri vezérigazgatóval, aki igen érdekes nyilatkozatot tett a szinházi koncessziók ügyében.

— Még semmisem történt ebben az ügyben — mondotta — és véleményem szerint minden ugy fog maradni, mint ahogyan tavaly volt. Azok a szinigazgatók, akiknek tavaly is volt koncessziójuk, az idén is meg fogják kapni, minden különösebb nehézség nélkül. A jövő héten mindenesetre kiirjuk feltételeinket, ami azonban csak formalitás, mert az idén is azok kapnak elsősorban koncesszíót, akiknek tavaly is volt. Ez, véleményem szerint, helyes is, mert egy szinházigazgató, aki egy esztendő alatt közönséget nevel magának, esetleg csak a következő szezonban aratja munkájának eredményét.

— Eddig csak egy kérvény érkezett be, Bánffy Miklós gróf adta be. Ugy vagyok informálva, hogy Bánffy kamaraszinházat létesit, amely Erdély különböző városaiban vendégszerepelne. Ennek — értesülésem szerint — semmi akadálya nem lenne.

Manométereket

és mindenféle mérőmüszereket készit, javitásokat vállal

GASPAR ÁRPÁD müszerész

Arad, Str. Horia 1. (v. Széchenyi-u. 1.)

Javitás végett beküldött müszereket ilyenmi kitelepitésnél ellátva, rövid idő alatt visszaküldöm. 3158

Telefon 315. szám.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazon összes testvéreknek, rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejthetetlen drága jó feleségemnek és szeretett drága jó édesanyánknak,

Kotroczó Antalné

halála alkalmával ravatalára koszorut és virágokat helyeztek, valamint vigasztaló szavaikkal igyekestek nagy fájdalmunkat enyhiteni, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Külön köszönettel tartozom Szabó Gyula urnak, ki távollétem alatt a legnagyobb odaadással viseltetett családom iránt, valamint drága halottunk utolsó óhajai szerint rendezkedett.

Arad, 1927. julius 12.

Kotroczó Antal,
3680 **Bogsán Vali és Teri.**

Irodának, szalónnak, orvosi rendelőnek, műhelynek, üzletnek rendkivül alkalmas

I. emeleti helyiség,

áll: 2 nagy uccai és 1 nagy udvari szobából,

Arad főterén,

AZONNAL KIADÓ.

Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában

„VENUS“ mozi Aradul-nou (Ujaradon) szerdán és csütörtökön „Mariposa táncosnő“ — Pola Negrivel.

INGYEN AD MINDEN FELVÉTELHEZ EGY MÜVESZI KIVITELÜ NAGYITÁST. Stojkovits és Békés P. Avram Iancu (Szabadság-tér).

Tetőfedéshez 2000 drb. hibátlan PALA fedőlemez eladó Arad, Str. Cosbuc (Wesselényi-ucca) 6. sz. alatt.

Legolcsóbb bútorvásárlási forrás Klug György bútorgyára Ujarad, Str. Mihai Viteazul 14. Lerakat a Maroshid mellett. Kárpitos munkák a legolcsóbb árban kaphatók. 2907

Házakra és földekre kölcsönöket dollárban és lejben kedvező feltételekkel folyósíttatok. Herzog Sándor Str. Bratianu (Weil János-ucca) 17. sz. 3551

Házhelyek 1000 lejes havi részletfizetés mellett, mélyen leszállított áron ELADÓK, helyben téglaföld és homok. Érdeklődni mindennap a helyszinen Kádas-telep, Str. Coanda (Borona-ucca) folytatása és a lakáson Str. Gheorghe Ionescu (Gróf Károlyi-ucca) 11. szám Kádasnál. 2320

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betüvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betüvel kivánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködésre válaszolunk. Ajánlatok, jeligés levelek továbbitására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágositást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

KERESEK julius közepére gyermekápolónőt csecsemőhöz. Ajánlatokat lehetőleg fényképmelléklettel, bizonyitványmásolatokkal és fizetési igények megjelölésével Fehér Olga hirdetési irodájá továbbit. Timisoara, Str. Miron Costin 5. 3657

NŐTLEN fiatalember különbejáratu 1—2 butorozott szobát keres fürdőszobával vagy használattal. Jószágigazgatósági palota I. emelet, 29. számu szoba. 3660

RAKTÁRNOKOT keresünk azonnali belépésre ki autóval rendelkezik, lisztraktárunkhoz. Németnyelv tudás megkivántatik. Két molnársegéd is azonnali belépésre felvétetik. Erdős Testvérek malmai Engelsbrun. 3681

ISKOLÁZOTT fiatalember könnyebb állást keres kevesebb fizetéssel. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3677

ÜGYVÉDI GYAKORLATTAL román, magyar gépiró azonnalra kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3678

KIFUTÓLÁNY azonnal felvétetik. Cim Aradi Harisnyagyár. Str. Gh. Lazar 17. 3679

ÁPOLÓNŐKET keres azonnali belépésre az aradi tüdőszanatórium. 15293

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÖSSZETOLHATÓ teasasztalkák, sevresi csésze, antik vitrin, antik szekrények, antik varróasztalkák, ebédlőszőnyegek, parzsaszőnyegek, irógasztalok, fotelok, uj és használt hálók, gyermekkocsik, storook, ágyteritők, függönyök, ebédlő, szalon, uriszoba berendezések, könyvszekrény, asztalok, székek, disztárgyak, férfiöltönyök stb., igen olcsón eladók. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. e., jobb. 1000

ANTIK és modern bútorokat, mütárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt bútorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérnemüeket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kigros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

8 HP. Hofherr garnitura ... 280.000.—
8 HP. Hofherr cséplőszekrény ... 120 000 —
4 HP. Hofherr garnitura ... 180 000.—
4 HP. Hofherr cséplőszekrény ... 100.000.—
Bővebbet FRIEDRICH gépgyár Timisoara.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

ÉRTESITÉS.
A n. érdemü közönség szives tudomására hozom, hogy Moneasa (Menyháza) fürdőn „KRISANTEM“ elnevezés alatt a mai modern kor igényeinek megfelelő RESTAURANTOT NYITOTTAM, hol teljes napi panzio valamint étlap szerint is reggeli és uzsonna a legolcsóbban kapható. — Panzio napi 100 lej. Gyönyörü fenyves kerthelyiség. 3481
A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve maradok teljes tisztelettel: A TULAJDONOS.

„Constructia“ Szilágyi Dezső építészeti, tervező- és vállalati irodája Arad, Piata Catedralei No. 10. (Tököly-tér). Elvállal: mindennemü épitkezés tervezését, felépitését, átalakitásokat és javitásokat. Ugyanott ócska tégla eladó. 8227

HUNGARIA Nagyszálloda BUDAPEST, a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcim: „HUNGARIOTEL“.

Az ARADI KÖZLÖNY részére hirdetések feladhatók:

ARAD: Rudolf Mosse hird. iroda Bulev. Reg. Maria 10.
Kerpel Izsó könyvkereskedés Bulev. Reg. Maria 12.
Pichler Sándor papirkereskedés Bohus palota.
Löbl hirlapiroda Str. Românului.
„Mures“ hird. iroda Str. Unirei.
Haász Albert Str. Eminescu.
„Uranul“ hird. iroda Str. I. C. Bratianu 13.
BUCURESTI: „D. Adania“ hird. iroda.
„Lloyd Express“ hird. iroda Str. Gen. Berthelot 25.
Rudolf Mosse Calea Victoriei 31.
C. Schulder si S. Berger Str. Eug. Carada 9. Et. I.
„Mercur“ Agence de Publicite Bulev. Serandar 12.
BUDAPEST: Blockner J. IV. Semmelweiss-u. 4.
Bokor, Benkő IV. Váci-u. 25.
Klein Simon VIII. Rökk Szilárd-u. 8.
Magyar Hirdető Iroda IV. Városház-u. 10.
Mosse Rudolf IV. Váci-u. 18.
Kunstädter hird. iroda VII. Kertész-u. 37.
Schwartz József VI. Andrássy-ut 7.
Tenzer Gyula IV. Szervita-tér 8.
BERLIN: „Ala“ Haasenstein & Vogler A.-G. N. W. 6. Am Cirkus 9.
I. H. A. Industrie und Handels Expedition G. M. B. H. W. 9. Potsdamerstr. 13.
Rudolf Mosse S. W. 19. Jerusalemerstr. 46—49.
Robert Schütz Oberschöneweide bei Berlin Luisen-Strasse 15.
BRASOV (BRASSÓ): Elekes hird. iroda Str. Portii 32.
Mosse Rudolf r. t.
„Saxonia“ hird. iroda Str. Prinz Carol 11.
DICIOSÂNMARTIN (DICSŐSZENTMÁRTON): Erzsébet könyvnyomda részv.-társ.
ALBA-IULIA (GYULAFEHÉRVÁR): Weisz Bernát könyvkereskedése.
CHISINEU (KISJENŐ): Kaufmann Manó és társa.
CLUJ (KOLOZSVÁR): Hermes hird. iroda Str. Radu 4.
„Lloyd Express“ hird. iroda Strada Radu 9. Et. I.
Mosse Rudolf hird. iroda Str. Reg. Maria 37.
„Express“ hird. iroda Calea Regele Ferdinand 23.
LUGOJ (LUGOS): Schatteles ügynökség.
ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD): Hegedüs hirlapiroda.
Mossé Rudolf hird. iroda Str. I. Vulcan 1.
Központi hirlapiroda Str. Reg. Ferdinand 1.
SIBIU (NAGYSZEBEN): „Hermes“ hird. iroda.
PÁRIS: Ext.-Publicite 9. Rue Denis Poisson.
PETROSENI (PETROZSÉNY): „Radió“ hirlapiroda.
PRÁGA: „Forum“ Annoncen Expedition I. Mikulásská 28.
SATUMARE (SZATMÁR): „Szamos“ hird. iroda.
ODORHEU (SZÉKELYUDVARHELY): Könyvnyomda részv.-társ.
TRIEST: Publicita G. Cehovin Viale XX. Settembre 65. I.
TIMISOARA (TEMESVÁR): A. B. C. hirlapiroda.
„Bánát“ hirlapiroda Piata Libertatii 3.
Fehér Olga hird. iroda Strada Miron Costin 5.
Löbl könyvkereskedés Strada Alba Iulia.
Mosse Rudolf hird. iroda Strada Mercy 2.
„Timis“ hird. iroda Str. V. Alexandri 10.
„Papirus“ hird. iroda Str. Eug. Savoya 18.
Lloyd Express hird. iroda fiókja Bulev. Reg. Ferdinand 7.
WIEN: M. Duckes Nachfolg. I. Wollzeile 16.
J. Danneberg I. Singerstrasse 1.
Haasenstein & Vogler I. Schullerstrasse 11.
E. László I. Wollzeile 14.
Österreichische Anzeigen Gesellschaft I. Brandstädte 8.
J. Rafael Annoncen Expedition I. Graben 28.

AXELMANNSTEIN
KURHAUS UND GRAND-HOTEL
Eine der vornehmsten Hotelbesitzungen.
Telegramm-Adresse: Axelmannstein.
BAD REICHENHALL
in den Bayerischen Hochalpen.

VIZUMOK követségeknél Utlevélhosszabitások, C.F.R. bérletek !! Künstler-vizumiroda !! Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dácia szállóval szemben. Bármily ügyet vagy megbizást pontosan elintéz.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavállalat